

Genişletilmiş Özet

Türk Sağlık alışanları Arasında Sigara Kullanım Yaygınlığı ve COVID-19 Pandemi Sürecinin Sigara Kullanım Sıklığına Etkileri

Amaç

COVID-19 pandemisi sosyal hayatı ve sağlık sistemini olumsuz etkilemiştir. Bu süreçten en fazla etkilenenler sağlık çalışanlarıdır. Stresin sigara içme miktarını arttırdığı bilinmektedir. Yapılan çalışmalarda sigara içme öyküsü olan kişilerde sigara içmeyenlere göre hastalık progresyonu olasılığının (ölüm dahil) 14 kat daha fazla olduğu gösterilmiştir. Sağlık alışanları, hastalar tarafından rol model olarak görüldükleri için tütün kullanımının önlenmesinde kilit rol oynamaktadır. Bu kesitsel çalışmanın amacı sağlık çalışanları arasında sigara içme prevalansını değerlendirmek ve aynı zamanda pandeminin oluşturduğu anksiyete ve stres yükü altında COVID-19 ilişkili mortalite ve morbidite bilgisine sahip sağlık çalışanlarının kaygı düzeyi ve bunun sigara içme alışkanlıkları üzerine etkisini araştırmaktır.

Yöntemler

Tüm sağlık çalışanlarının sigaraya karşı tutumlarını, COVID-19 salgını ile beraber oluşan ruhsal etkilenimlerini, buna sebep olan ilgili faktörleri ve sigara içme alışkanlıklarındaki değişlikleri değerlendirmek için çevrimiçi 43 soruluk bir anket yapıldı. Bu anket, sosyo-demografik veriler, sağlık çalışanlarının çalışma koşulları, Beck Anksiyete Ölçeği ve Fagerström Nikotin Bağımlılık Testini (FNBT) içeren alt bölümler ve ölçeklerden oluşmaktadır.

Bulgular

Ankete 583 (%72,3) kadın ve 223 (%27,7) erkek olmak üzere toplam 806 sağlık çalışanı katılım gösterdi. Tüm katılımcıların %74,2'si hekim, %8,8'i ebe-hemşire, %15,1'i yardımcı sağlık çalışanı idi. Hekimlerin %37'si cerrahi branşta çalışırken %55,2'si dahili branş hekim, %7,8'i ise temel tıp bilimleri uzmanlık alanına sahip idi. Katılımcıların 501'i sigara imezken (%62,1) 305'i (%37,9) sigara kullanmaktaydı ve bunlardan 8 kişi (%1) pandemi döneminde yeniden sigaraya başlayanlardı. Çalışmamızda hekimlerin sigara içme sıklığı %33,4 idi. Dahili ve cerrahi branşlar arasında sigara kullanım sıklığı açısından anlamlı fark olup cerrahlar daha fazla sigara içtiği tespit edildi (%44) ($p = 0,003$). Sağlık alışanlarının çalıştıkları kurum ya da COVID-19 kliniklerinde çalışıp çalışmamasının sigara içme durumlarında anlamlı değişlik oluşturmadığı görüldü. Katılımcıların bağımlılık ve anksiyete düzeyleri değerlendirildiğinde kadınlarda anksiyete düzeylerinin daha fazla olduğu görüldü ($p < 0,001$). Ortalama Beck Anksiyete skoru 10,269,44 olup hafif şiddette anksiyete ile uyumlu tespit edildi. İçilen sigara miktarı ile FNBT düzeyleri doğru orantılı idi. Katılımcılara salgın döneminde en büyük endişelerinin ne olduğu sorulduğunda ilk sırada ailelerine ya da sevdiklerine hastalığı bulaştırma korkusunun olduğu görüldü. Bunu hasta olmak ya da ölmek korkusu ile işini ya da gelirini kaybetme korkusu takip etmekteydi. Yine sağlık çalışanları için en büyük stres faktörü ise muayene için başvuran hastanın COVID-19 pozitif olup olmadığını bilmemektir.

Sonuç

COVID-19 pandemisinin veya olası salgınların neden olduğu kaygı, özellikle pandemik hastanelerde çalışan sağlık alışanlarında sigara içme oranını artırabilir. Bu merkezlerde çalışan hekimler başta olmak üzere tüm sağlık çalışanlarının kaygılarını ve sağlıklarını korumak için rol model sayılan sağlık çalışanlarının sigara içme oranlarını azaltmak için bir dizi çalışma yapılmalıdır.